

Algemene Beschouwingen 2020

Voorzitter,

2020 is een zeer bijzonder jaar dat nog lang in onze herinnering zal blijven. De Corona-crisis raakt ons allen; in de wereld, in Nederland en zeker ook in Capelle. De gevolgen zijn voor eenieder verschillend. Soms slaat de ziekte toe binnen de familie of de directe omgeving. Soms hebben mensen last van alle maatregelen die zijn genomen, hebben ze minder contacten, zijn ze veel thuis en dan ligt ook een toenemende mate van eenzaamheid op de loer. Op financieel vlak zijn de gevolgen heel wisselend, maar ook hier zijn de gevolgen soms groot. Voor sommige mensen loopt alles gewoon door zoals voor de Corona-crisis. Maar sommigen zijn ontslagen of dreigt er ontslag. Ondernemers hebben het in veel gevallen lastig, worden geconfronteerd met sluiting van hun zaak of gaan failliet. De cultuursector heeft het in brede zin zeer zwaar door alle beperkingen. Dat geldt ook voor de vele verenigingen en instellingen in Capelle die worstelen met de beperkingen en sluitingen op last van de overheid. De D66 fractie leeft mee met allen, vooral met hen die getroffen zijn en wenst iedereen het allerbeste. Wij zullen er binnen onze mogelijkheden en waar mogelijk alles aan doen om inwoners en bedrijven die dit nodig hebben te ondersteunen. D66 wil dan ook graag iedereen bedanken die in 2020 heeft bijgedragen aan de bestrijding van het virus en in het bijzonder de mensen die werkzaam zijn in de zorg!

D66 is ook tevreden met de maatregelen die het college heeft genomen om de gevolgen van de Coronacrisis te verzachten. Dank daarvoor.

Voorzitter,

We merken dat **Corona** ook democratische processen verstoort. We vergaderen vanavond digitaal, wat niet onze voorkeur heeft, want digitaal vergaderen beïnvloedt het debat. We worstelen al langere tijd met de democratische legitimiteit van de genomen maatregelen. Op landelijk niveau is de nieuwe tijdelijke Corona-wet nu door het parlement. Daardoor komt er een beter juridisch kader voor de noodmaatregelen. De 2^e kamer krijgt meer controlemogelijkheden op de maatregelen van de regering. Dat was hard nodig want de democratische controle was ver te zoeken. Ook op regionaal niveau, waar nu veel macht ligt bij de voorzitter van de veiligheidsregio, hebben gemeentes en gemeenteraden weinig mogelijkheden voor kaderstelling of controle. Volgens D66 is het tijd dat de heer Aboutaleb, als voorzitter van de Veiligheidsregio, verantwoording gaat afleggen. En wij zullen bij deze Algemene Beschouwingen niet beginnen over maatregelen zoals een avondklok, die de regering wil instellen op basis van een wet die bedoeld is voor rampen. Dat is een veel te grote inbreuk op de vrijheid van mensen. Dat moeten we niet willen. Wat nodig is om de crisis aan te pakken: voldoende capaciteit om te testen, zorgen dat we het bron- en contactonderzoek op orde krijgen en dat we ook zicht krijgen hoe, waar en wanneer de besmettingen plaatsvinden. En als laatste zorgen dat mensen ook daadwerkelijk in isolatie gaan als Corona wordt vastgesteld of er vermoeden van besmetting is. Dat is vervelend voor wie het overkomt maar het is beter om dat op individueel niveau te doen dan met de generieke maatregelen waar we nu steeds mee worden geconfronteerd. De GGD speelt hierin een belangrijke rol. Hoe zorgen we als gemeente Capelle dat de GGD, maar ook wij zelf, klaar zijn voor een derde golf? Wij

hebben dit jaar ook vroegtijdig gevraagd of onze GGD klaar was voor de tweede golf. Ondanks alle geruststellende woorden bleek dat helaas niet het geval.

Dit keer moet het echt beter!

Corona zal ook volgend jaar het stemmen voor de 2^e kamer gaan beïnvloeden. Meerdere maatregelen worden voorgesteld, waaronder stembureaus meerdere dagen open en stemmen per post voor 70-jarigen en ouder. Belangrijke veranderingen in ons systeem van verkiezingen, waar D66 zich achter kan scharen, maar die ook maatregelen vragen om de integriteit van de verkiezingen en bijvoorbeeld het stemgeheim te waarborgen.

Voorzitter,

De fractie van D66 ziet een aantal uitdagingen voor de komende jaren voor Capelle naast de Corona-crisis. De samenleving verandert snel op meerdere vlakken. We zien bijvoorbeeld steeds meer mondige en goed opgeleide burgers die bereid zijn om te **participeren in de samenleving**. Daar zullen we als gemeente op een veel verstandigere wijze mee om moeten gaan dan in de afgelopen periode. Te vaak hebben we inwoners gezien die vinden dat zij te laat of niet correct zijn geïnformeerd, of niet de kans hebben gekregen mee te praten. Als we dat niet goed organiseren eindigen we te vaak in juridische procedures. Want mondige en goed opgeleide inwoners kennen ook die weg. En terecht als er geen recht wordt gedaan aan hun wensen en belangen. De nieuwe omgevingswet vraagt ook van de gemeente een andere houding daarin. Inwoners zullen meer betrokken moeten worden bij ontwikkelingen. Burgerparticipatie is een democratische must. Op eigen initiatief van inwoners of op initiatief van de gemeente. Een politiek-bestuurlijk en ambtelijke cultuurverandering zal nodig blijken.

De samenleving lijkt ook te veranderen in sociale zin. We zien de symptomen vaak langskomen: polarisatie, weinig tolerantie, korte lontjes en iedereen in de eigen bubbel met gelijkgestemden. Hoe komen we tot een open en inclusieve maatschappij? Onderwijs zal een van de pijlers zijn. Ook mensen gelijke kansen geven in de maatschappij is hierbij van cruciaal belang.

Misschien wel de grootste uitdaging op velerlei gebieden is de ontwikkeling van het Nieuwe Rivium. Daar hebben we dit najaar toe besloten om de noodzakelijke woningbouw een stevige zet te geven. Besluiten is lastig, maar de uitvoering met alle bijkomende problemen, zal nog veel lastiger blijken.

Binnen het sociale domein blijft het integraal werken de aandacht vragen. Het lijkt dat wij de komende jaren hierin eindelijk de noodzakelijke stappen gaan maken. Belangrijk voor de betrokkenen is dat het aantal betrokken organisaties en hulpverleners kan worden beperkt. En dat de noodzakelijke partijen op basis van een doordacht en passend plan, onder toezicht van een regisseur, een gezin gaan helpen om het leven weer op de rails te krijgen. Zelfredzaam kunnen zijn of worden in de maatschappij is belangrijk. De gemeenschap hoort voor wie dit niet kan te zorgen.

Voorzitter,

De Algemene Beschouwingen horen dit jaar bij de **begroting 2021**. De financiële positie van de gemeente Capelle is niet slecht. Maar toch vindt D66 dit om meerdere redenen een teleurstellende begroting.

Een opsomming:

1. De begroting voor 2021 is niet sluitend.
2. In de begroting 2021 is nog niets opgenomen voor de Corona-crisis, inclusief de mogelijke gevolgen bij verbonden partijen zoals de MRDH als het OV in de problemen komt.
3. Het instellen van een bestemmingsreserve van 20 miljoen uit de Eneco gelden zonder dat daar, zoals wel was afgesproken, vooraf overleg over is geweest met de raad. En zonder dat er overleg tussen raad en college heeft plaatsgevonden over kaderstelling, eveneens zoals eerder afgesproken. Als dit geld wordt uitgegeven levert het een negatiever financieel beeld op dan nu getoond in de ratio's. Dit was een van de redenen om het aantal bestemmingsreserves te minimaliseren en nu wil het college weer een nieuwe bestemmingsreserve.
4. Tekorten in de begroting worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve Eneco gelden.
5. De cashflow wordt tot en met 2028 niet positief met als gevolg meer leningen en een teruglopende financiële positie.
6. Voor de jeugdhulp is er van uit gegaan dat de extra gelden ook in de toekomst blijven doorgaan, terwijl dat nog niet zeker is.
7. De extra kosten voor de WMO zijn deels nog niet verwerkt, maar in de risicoparagraaf opgenomen.
8. Na 2023 is de begroting sluitend gemaakt door een taakstelling op te nemen die de raad mag invullen. Tegelijk is wel budget voor nieuw beleid opgenomen dat het college graag wil in programma 6. En in extra personeel voor de ambtelijke organisatie, terwijl de besluitvorming over de kadernota kerntaken nog moet plaatsvinden.

Voorzitter,

Samengevat: geen vrolijk beeld. Deze begroting wekt de indruk dat het een compromis is tussen de financieel behoedzame VVD en een graag spenderend Leefbaar Capelle. Op langere termijn zal dat niet goed zijn voor Capelle. Iedereen zal begrijpen dat D66 enkele voorstellen om dit te veranderen zal steunen.

Op enkele onderwerpen uit de begroting wil ik nader ingaan.

De extra formatieplaatsen.

Ons verzoek aan het college is om dat vooralsnog te beperken tot een jaar en volgend jaar met de uitkomsten van de kerntakendiscussie opnieuw te kijken wat nodig is.

Bij de vele losse nieuwe budgetten in programma 6 missen wij het antwoord op de vraag hoe deze gaan bijdragen aan een meer integrale aanpak in het sociale domein? Met Jeugd Op Zuid blijft een tweede organisatie op het gebied van jeugdwerk actief in Capelle. Verschillende partijen betekent altijd extra werk aan coördinatie en afstemming. Dat is niet handig. Los nog van de vraag waarom deze organisatie in 2019 nog uit regulier budget kon worden betaald en er nu ineens meer geld nodig is. We horen het graag van het college.

Over **sport een drietal opmerkingen**, want sport is belangrijk voor de sociale cohesie.

1. D66 is blij met het onderzoek naar de toekomst van de sporthal Schenkel. Mooi centraal gelegen, een ruime parkeergelegenheid en met KCC een bruisende vereniging als gebruiker. Daar moet een goede oplossing voor komen.
2. We hebben vorig jaar, middels een aangenomen motie, gevraagd naar de mogelijkheden voor schoolzwemmen. Ondanks enkele toezeggingen hebben wij nog steeds geen antwoord van het college. We horen graag van de wethouder.
3. Eerder dit jaar spraken wij over de voetbalvelden van Zwervers en SVS. Wij horen graag uiterlijk de volgende raadsvergadering het perspectief dat de voetbalverenigingen krijgen op een oplossing. Kan de wethouder dit klip en klaar bevestigen? En voor de helderheid, we vragen om het perspectief, in de wetenschap dat de verenigingen en Sportief Capelle het voorwerk al hebben gedaan. Graag horen we van de wethouder.

Voorzitter,

Als laatste voordat ik afsluit: afval en het **afvalactieplan**. Met het afvalactieplan blijven we komende jaren steken op 160 kg restafval per inwoner, waar we naar 100 kg moeten. Dat zal niet gaan lukken met het soort maatregelen dat nu wordt voorgesteld. Daarvoor zijn veel ingrijpendere maatregelen nodig, waaronder waarschijnlijk ook een vorm van Diftar. In de tussentijd moeten we doen wat we kunnen. Een van de maatregelen in het afvalactieplan is een proef met minicontainers in 's-Gravenland. Gelet op de goede infrastructuur met ondergrondse containers in die wijk doen wij, samen met het CDA, middels een motie het voorstel om deze proef te houden in de Molukse buurt en Amerikaanse buurt waar nog bovengrondse containers worden gebruikt.

Voorzitter,

Afsluitend. Het zijn bijzondere tijden door de Corona-crisis met al het leed dat het met zich meebrengt. Dat vraagt in de begroting ongetwijfeld om extra uitgaven die nu nog niet zijn opgenomen. Maar laten we voorkomen dat we in de financiële problemen raken.

Met democratische groet,

Pieter Holkamp
Fractievoorzitter D66 Capelle